

Az a vélemény alakult ki, hogy ilyen nagyszabású találkozót elég két-évenként rendezni (idő kell a tanulások feldolgozásához, elterjesztéséhez!), s emellett meg kell találni a módját a tömegéneklés jobb megszervezésének, valamint annak, hogy a bemutatót részt vevő együttesek több szereplési lehetőséghez jussanak – a tévé-műsorokan kívül is. (Augusztus 20-án nagy lehetőségei lettek volna ennek Budapesten.)

Az évenként megrendezhető táji-regionális találkozók – esetleg összekapcsolva nemzeti ünnepeinkkel – jó szereplési és továbbfejlesztési lehetőséget biztosíthatnak a pávaköröknek, s ezért továbbra is szorgalmazni kell őket.

R. P.

A BÉKÉS MEGYEI PETŐFI EMLÉKBIZOTTSÁG FELHÍVÁSA

A Hazafias Népfront Békés megyei Bizottsága mellett alakult Petőfi Emlékbizottság a Békés megyei Népűjság 1972. évi karácsonyi számában felhívást intézett a megye lakosaihoz, valamint a megyében működő szervekhez és intézményekhez, annak érdekében, hogy a Petőfi év alkalmából felkutassa és számbavegye azokat a megye területén magán- vagy köztulajdonban található dokumentumokat, tárgyi emlékeket, amelyek *Petőfi*hez, baráti köréhez, az 1848-as szabadságharchoz, a reformkorhoz, a kor kiemelkedő szereplőihez, a jobbágyfelszabadításhoz, a parasztmozgalmakhoz kapcsolódnak.

A felhívás jelzi, hogy a *Petőfi* évre való felkészülés során máris számos ilyen dokumentum került elő a megyében, s kéri mindazokat, akikkel a tulajdonában bármilyen idetartozó emlék található, illetőleg akik tudnak ilyenek hollétéről, közölgék nevüket és címüket az Emlékbizottsággal.

A felhívás emlékeztetőül felsorolja a szóba jöhető alábbi dokumentumokat:

„- Irott, vagy nyomtatott levelek, felhívások, könyvek, kéziratok, tárgyak Petőfiről vagy Petőfitől, baráti körétől vagy köréről, a szabadságharc kiemelkedő személyiségeitől vagy személyiségeiről, a jobbágyfelszabadítás, a reformkor, a parasztmozgalmak megyei eseményeiről, dokumentumairól vagy azok személyiségeitől vagy személyiségeiről.

- Korabeli rajzok, festmények vagy azokról készült felvételek, másolatok, melyek korabeli személyiségeket vagy eseményeket ábrázolnak.

- Korabeli, rajzos illusztrációkkal készült emléklapok, könyvek, melyek a századforduló előtt vagy táján jelentek meg és a fenti eseményekről szólnak.

- Családi emlékként őrzött személyes tárgyak a fenti eseményben résztvevő hozzátartozóktól, vagy olyan könyvek, melyekben az ősök megörökítették az említett korok családi vagy kortörténeti eseményeit. (Bibliák, házikönyvek, énekeskönyv stb.)"

Ez a példamutató kezdeményezés máris eredménnyel járt, amint az *Krisztoff Andrásnénak*, a Hazafias Népfront Békés megyei Bizottsága munkatársának 1973. évi január 2-án kelt leveléből is kitűnik:

„Az új évet jó hírrel kezdem. Felhívásunkra több ember jelentkezett már személyesen és levélben. Most bontok egy levelet, melyet az írt, aki parancsnoka volt annak a századnak, amely átvette a szovjektől az 1848-as szabadságharc zászlait.

Mint írja, 1941. március 23-án kapott parancsot, hogy válassza ki századából a 28 zászlóátvevőt. Három óra állt rendelkezésére, hogy a zászlófogásra kiképezze a honvédeket.

Levelében azt is írja, hogy 10-14 eredeti felvételt őriz a zászlók átvételéről.

A levélíró tömören megírta, hogyan zajlott le a zászlóátvétel. *Dr. Szabó Ferenc* megyei levéltárigazgató majd magnetofonnal is felkeresi munkahelyén. Türelmetlenül vártam a részleteket. Már ez az eredmény is nagyszerű, mely a felhívás nyomán felszínre került.

Az eddig beérkezett többi adat egyike, hogy hogyan ünnepelték meg a korábbi években Biharugrán a *Petőfi*-évfordulót, és miért maradt el hosszú évekig. Az ottani emléktáblát a régi paplapon 1895 vagy 1896-ban helyezték el. Márványból van, a régi paplakra helyezték át a mostanira. Nem tudják pontosan, kinek a kezdeményezésére állították az emléktáblát, de *Bölönyi József*nek nagy része volt benne.

Egyéb jubileumi híreink:

Több településről beérkezett már a *Petőfi*-évforduló helyi programja, melyet összesítés után eseménynaptárban foglalunk össze.

Befejezés előtt áll a megyei *Petőfi*- és szabadságharcos emlékek számbavétele. (A felmérést felnőtt és ifjúsági honismereti munkások végezték el több mint 250 emlékhelyen.) A Művelődési Központ fotósai már megkezdték ezek fotózását a megye egész területén.

1972. december 31-ig 31 emléktábla, illetőleg emlékmű, valamint 11 szobor (*Petőfi*, *Kossuth*, *Arany János*, *Táncsics*), illetve dombormű került jégükbe.

A Megyei Művelődésügyi Osztály – a megyei KISZ-bizottsággal, a Szakszervezetek Megyei Tanácsával és a Körösök Vidéke Területi Tsz Szövetséggel karöltve – *Petőfi Szavalóversenyt* hirdetett a középiskolák, iparitanuló intézetek és általános iskolák, valamint a dolgozó fiatalok részére. Ahogy a kiadott sokszorosított felhívásban is olvasható, a *nyilvános megyei döntők* március 21-én lesznek Mezőberényben, Gyulán, Békéscsabán és Orosházán. Az első helyezettek 500, 300, illetőleg 200 Ft értékű könyvutalványt, az összes résztvevők emléklapot kapnak. A megyei döntők első helyezettjei májusban vagy júniusban – Békéscsabán vagy Mezőberényben – *gálaesten* lépnek majd föl, megyei művészeti csoportok, együttesek *Petőfivel* kapcsolatos műsorszámaiból szerkesztett műsorban.

A megyei Levéltár rendelkezésünkre bocsátotta azoknak a megyei településeknek a jegyzékét, amelyekben az 1848. évi áprilisi törvények alapján jobbágyfelszabadítás történt. A megyei Petőfi emlékbizottság javasolja, hogy az érintett településeken emlékezzenek meg az egykori helyi eseményekről, és a tanácsháza falán elhelyezett emléktáblán örökítsék meg a történelmi tényt.”

T. I.

OROSZ LÁSZLÓ

1903–1972

Orosz László, aszalói nyugalmazott általános iskolai igazgató váratlanul elhunyt. Halálának híre meglepetésként érte a néprajzi gyűjtőket, honismereti kutatókat, mert nem betegeskedett sokat, egészségi állapotára ritkán panaszkodott.

1903. július 23-án született Mezőlaborcon, Zemplén vármegyében, erdészcsaládból. 1926-ban fejezte be tanulmányait a budapesti állami tanítóképzőben, és évtizedekig tanított Taktaszadán, Megyaszón és Aszalón. Aszalóról vonult nyugdíjba, mint a helyi iskola igazgatója. Nemcsak pedagógus korában volt igen aktív, hanem mint nyugdíjas is. Ekkor már több ideje volt, hogy kedvenc témájával, a helytörténettel foglalkozzék, és így kapcsolódott bele a Borsod megyei néprajzi-honismereti gyűjtőmozgalomba. Aszalón évekig vezette a *Kecskés*